

לב השרון - מועצה "ירוקה"

הצגת מועמדות

לתחרות "הרשות הירוקה"

אייר תשע"א

מאי 2011

1. שטחים פתוחים וגינן

- היקף השטח הירוק של המועצה עומד על כ - 15% מהשטח החום. השאיפה להגיע ל - 25% בשנים הקרובות.
- הוכנה תכנית אסטרטגית לפיתוח בר קיימא בה הושם דגש רב על טיפוח ושמירת השטחים הפתוחים ושמירה על הציביון הכפרי והירוק של המועצה.
- בוצע סקר טבע ונוף לצורך קביעת מיקומם של מסדרונות אקולוגיים בשטח המועצה.
- המועצה שותפה לתכנית לשימור נחל פולג יחד עם רשויות סמוכות.
- שימור וטיפוח שטחים פתוחים וירוקים, יערות ונחלים במסגרת תכנית "דרך הלב" (נספח).
- שימור עצים עתיקים מתבצע בשיתוף הקהילה ומוסדות החינוך, במסגרת תכנית "דרך

הלב" (נספח).

דוגמאות -

אימוץ שקמה ע"י קבוצת תושבים בכפר הס בשיתוף עם ילדי הגן אימוץ אלון תבור ע"י "מתמחי ארץ ישראל" תלמידי חטיבת הביניים בקרית חינוך "דרור".

▪ שימור וטיפוח אזורי פריחה של צמחים מוגנים באמצעות מוסדות החינוך ובשיתוף קק"ל, במסגרת תכנית "דרך הלב" (נספח).

"מתמחי ארץ ישראל" תלמידי חטיבת הביניים בקרית חינוך "דרור" מאמצים את שמורת הצבעונים ביער עין שריד. התלמידים מנקים את האתר פעמיים בשנה, מטפחים את השמורה ומדריכים את התושבים בסיוורים המתקיימים בעונת הפריחה של הצבעונים.

- במסגרת התכנית האסטרטגית לפיתוח בר קיימא הועלו יוזמות להקמת מערכות מיחזור מים אפורים ולאיסוף מי נגר להדחת אסלות בבתים פרטיים ובמוסדות חינוך.
- מי הקולחין ממכון טיהור השפכים השייך למועצה, עוברים תהליך טיהור לשימוש בשטחים החקלאיים הסמוכים.

2. ניקיון וטיפול משולב בפסולת

- המועצה הכינה תכנית אב להפרדת פסולת במקור לשני זרמים ונערכת לקראת מימושה.
- פקחי המועצה אחראיים על אכיפה של השלכות פסולת בשטחים הפתוחים ושמירה על הניקיון ברשות הרבים.
- היקף המיחזור במועצה הוא כ - 20% מכלל הפסולת (כולל גזם).
- בכל ישובי המועצה קיימים מרכזים למיון פסולת למיחזור ופינות גזם, אשר הוקמו בשיתוף עם המשרד להגנת הסביבה.
- בישובי המועצה מתבצעת הפרדה לסוגי הפסולת הבאים - בקבוקי שתייה מפלסטיק, עיתונים, קרטונים, פסולת אלקטרונית, דיסקים, סוללות, בגדים ישנים, גזם.

- המועצה מעודדת הכנת קומפוסט ברמה הביתית ומוכרת קומפוסטרים לתושבים ב - 50% הנחה. בנוסף מתבצעות הדרכות לתושבים בנושא הכנת קומפוסט ללא תשלום.

- שיקום אתרי פסולת - כל אתרי הפסולת במועצה נסגרו וחלקם עברו תהליך של שיקום. אתר הפסולת של מושב חרות עבר תהליך של שיקום בשיתוף המשרד להגנת הסביבה והפך לגינה קהילתית.

גינה קהילתית 2007

אתר הפסולת של מושב חרות 2000

07.07.2007

2009.02.07

3. תחבורה ירוקה

- בוצע תכנון מפורט של שבילי הליכה ושבילי רכיבה על אופניים במסגרת תכנית "דרך הלב" (נספח), בקרוב יתחיל סימון ושילוט מסודר של מערכת השבילים.
- מדי שנה, המועצה מקיימת 2 אירועים קהילתיים גדולים - צעדה וניווט אופניים - במטרה לחשוף בפני התושבים את תכנית "דרך הלב", להכיר להם את השבילים ולעודד אותם ללכת ברגל ולרכב על אופניים.

- במסגרת אירועי שבוע איכות הסביבה במוסדות החינוך ושבוע הבריאות במוסדות החינוך, המועצה מעודדת את הילדים ללכת ברגל או לרכב על אופניים לגן/בית הספר.

4. בניה ירוקה

- במסגרת התכנית האסטרטגית לפיתוח בר קיימא הוצע לקדם את בנייה ירוקה באמצעות הועדה לתכנון ובניה של המועצה.

5. איכות הסביבה

- נכתבה תכנית אסטרטגית לפיתוח בר קיימא של המועצה בשיתוף הקהילה. התכנית מציבה מסגרת מדיניות ואסטרטגיה המניעה ומכוונת פיתוח מושכל של לב השרון מתוך תפיסה של פיתוח בר קיימא של המועצה וישובייה והרחבת מעגלי השפעתה גם לרשויות השכנות.

- נושא הקיימות מקודם במסגרת תכניות הלימודים של מוסדות החינוך ותנועות הנוער. חולקו ערכות הסברה ולמידה בנושא קיימות לצוותי ההוראה.
- עד היום התקיימו במועצה מגוון של קורסים לתושבים ולצוותי הוראה -
- 5 קורסים בנושא "איכות סביבה וקיימות" לתושבי המועצה (4 קורסים בשיתוף המשרד להגנת הסביבה וקורס אחד בשיתוף משרד החקלאות).

בוגרי הקורסים גיבשו וכתבו פרויקטים המשתלבים בתכנית "דרך הלב" של המועצה. לדוגמא - תכניות לשיקום ופיתוח נחל תאנים ונחל אביחייל, הקמת גינות קהילתיות ועוד.
3 קורסים בנושא "הקמה וטיפול בגינה אורגנית" לתושבים (2 קורסים בשיתוף המשרד להגנת הסביבה וקורס אחד בשיתוף משרד החקלאות)

קורס רקמ"ה לעובדי המועצה (בשיתוף מרכז השל והמשרד להגנת הסביבה)

קורס צפרות לתושבים

סדנאות הכנת קומפוסט לתושבים

קורס "איכות סביבה וקיימות" לצוותי הגנים (בשיתוף המשרד להגנת הסביבה)

הרצאות בנושא קיימות למורים למדעים (בשיתוף המשרד להגנת הסביבה)

קורס "הקמה וטיפול בגינה אורגנית" לצוותי גנים (בשיתוף המשרד להגנת הסביבה)

- סדנת "חומר למחשבה - יצירה מפסולת" לתושבים
בנוסף התקיימו הרצאות וסיורים בנושאים סביבתיים שונים
- מוסדות חינוך "ירוקים" - כמחצית מגני הילדים במועצה הוסמכו ל"גן ירוק", 2 גנים הוסמכו לגן "ירוק מתמיד", בית ספר "בכר רוטו" הוסמך ל"בית ספר ירוק"

- במועצה פועל פורום "מנהיגות ירוקה" הכולל 30 תלמידים מכל בתי הספר היסודיים של המועצה. מטרת הפורום הן להעצים את התלמידים ולפתח את כישורי מנהיגותם בתחום הסביבתי, לקשר בין בתי הספר, להעביר ידע ורעיונות, לשתף פעולה ולקדם אותם לקראת הסמכה כבתי ספר "ירוקים". מפגשי הפורום מתקיימים מדי חודש, במהלכם מוצגים נושאים סביבתיים שונים, והדרכים ליישומם בבית הספר. חברי הפורום מעבירים את הידע שרכשו במפגשים לשאר התלמידים בבית ספרם.

- אימוץ של מבנים היסטוריים, אתרים ארכיאולוגיים, אנדרטאות ואתרי טבע מתבצע על ידי תלמידים במסגרת תכנית "דרך הלב" (נספח). תכנית אימוץ האתרים משולבת בתכנית הלימודים של התלמידים בשילוב עם ימי עבודה בשטח, התנסות בעיצוב שלטים והדרכות לתושבים באירועים קהילתיים שונים.
- דוגמאות - האנדרטה לזכר דב הוז, האנדרטה לזכר חללי חטיבה 5 במלחמת ששת הימים, גת ביזנטית בכפר יעבץ, מבנים היסטוריים במושב נורדיה ועוד

נספח

"דרך הלב"

תכנית לפיתוח סביבתי, חברתי וכלכלי במועצה האזורית לב השרון, הכוללת רשת שבילי הליכה ורכיבה על אופניים. השבילים עוברים דרך שטחים חקלאיים, שטחים פתוחים ואתרים ייחודיים (מבנים היסטוריים, אתרים ארכיאולוגיים, נחלים, יערות ועוד). רשת השבילים מחברת בין כל ישובי המועצה, בין יישובי המועצה לרשויות השכנות ובין יישובי המועצה למוסדות החינוך.

התכנית הוצעה וגובשה בשנת 2002, על ידי קבוצת תושבים, בוגרי קורס פעילים סביבתיים בשיתוף עם עובדי היחידה לאיכות הסביבה. התכנית הוצגה בפני ראש המועצה, אשר ראה את הפוטנציאל הטמון בה והחליט לאמץ אותה כחזון ה"רוק" של המועצה.

תושבי המועצה הם שותפים מלאים בפיתוח הדרך ואתריה, החל משלב התכנון ועד שלב הביצוע. מסגרות שונות תורמות את חלקן לקידום התכנית - ועדת איכות הסביבה, ועדת היגוי "דרך הלב", ועדי הישובים, בוגרי קורסים, בתי ספר, גני ילדים ועוד.

ועדת היגוי "דרך הלב" המורכבת מנציגי המועצה, ועדת איכות סביבה, תושבים, משרדי ממשלה, ארגונים "רוקים" ורשויות שכנות, עובדת על קידום התכנית ומימושה.

"דרך הלב" שולבה בתכנית האב של המועצה ואושרה על ידי המליאה והועדה לתכנון ובניה. בוצע תכנון מפורט של המקטע הראשון ובקרוב יסומנו השבילים והאתרים במקטע זה.

התכנית תקדם את עקרונות הקיימות במועצה בכלל ובישובים בפרט, תוך כדי שיתוף הציבור והתייחסות להיבטים סביבתיים, חינוכיים, חקלאיים, תיירותיים וכלכליים.

היחידה לאיכות הסביבה של המועצה מעודדת יוזמות חינוכיות של גני ילדים, בתי ספר, תנועות הנוער ותושבים, המשתלבות בתכנית "דרך הלב", כגון - אימוץ אתרים ומקטעי שבילים.